

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/149/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614211323
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7614211323.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu BL Telecom collection, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému: O. A., bývajúci v O., M. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenia na ochranu spotrebiteľov OBRANA, so sídlom v Košiciach, Park Angelinum č. 2, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Mgr. Petrom Masarovičom, advokátom so sídlom v Košiciach, Park Angelinum č. 2, o zaplatenie 248,95 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 11.12.2014 č. k. 9C/197/2014 - 86 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutom výroku, ktorým bol žalobca zaviazaný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania.

Žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) rozsudkom označeným v záhlaví žaloby zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 59,24 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 248,95 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania titulom nezaplatenia zmluvnej pokuty za porušenie Zmluvy o pripojení uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom ako sankciou, že žalovaný si neplnil povinnosti riadne a včas uhrádzať cenu služieb, v dôsledku čoho bolo koncové zariadenie odpojené od elektronickej siete. Do konania dňa 31.7.2014 na strane žalovaného vstúpil vedľajší účastník. Vo svojom vyjadrení dňa 22.11.2014 poukázal na to, že zmluvná pokuta bola dojednaná pevnou sumou pre prípad akéhokoľvek porušenia zmluvnej povinnosti na strane spotrebiteľa, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Vzhľadom na spôsob jej určenia je neurčitým právnym úkonom a teda neplatným právnym úkonom podľa § 37 Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobu je potrebné zamietnuť v celom rozsahu, keďže zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dôvodom zamietnutia žaloby bola aj skutočnosť, že žalobca v konaní nepreukázal porušenie zmluvných povinností zo strany žalovaného, keďže žalobným návrhom sa domáhal len zaplatenia zmluvnej pokuty a uvedená skutočnosť nevyplýva ani z predložených listinných dôkazov.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. V spore bol úspešný žalovaný a preto náhrada trov konania bola priznaná vedľajšiemu účastníkovi, pričom trovy vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 59,24 eura. Trovy právneho zastúpenia boli určené

podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za dva účelne vynaložené úkony: prípravu a prevzatie zastúpenia a podanie písomného vyjadrenia po 21,58 eura, t.j. spolu 43,16 eur plus dvakrát režijný paušál po 8,04 eura t.j. spolu 16,08 eura. Trovy právneho zastúpenia tak spolu predstavujú sumu 59,24 eura. Žalobca v konaní nebol úspešný a preto mu náhrada trov konania priznaná nebola. Žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, preto poukazujúc na ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorej o náhrade trov konania rozhoduje len na návrh, o náhrade trov konania žalovaného nerozhodoval.

Proti tomuto rozsudku, čo do výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške na 35,55 eura s DPH. Uviedol, že účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí, teda súd musí mať vždy jasno, či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či nevyjadril nesúhlas a použitie § 101 ods. 3 O.s.p. nie je možné na daný prípad použiť. Namietal neúčelnosť priznaných trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, keďže neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. Účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie je spochybnená aj vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník je subjektom odborne spôsobilým, znalým problematiky ochrany spotrebiteľa, ktorý musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Namietal ďalej účel vstupu vedľajšieho účastníka do konania a poukázal na to, že sám vedľajší účastník neposkytol ochranu práv odporcovi ako spotrebiteľovi. Podľa názoru žalobcu ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľov ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpení právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Nakoniec spochybnil aj prínos vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý vo svojej argumentácii iba poukázal na ustanovenia a rozhodnutia, týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združení ako vedľajšieho účastníka.

Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu súhlasil s rozhodnutím súdu prvého stupňa a navrhol napadnutý výrok potvrdiť. Zároveň uplatnil trovy odvolacieho konania. Uviedol, že v konaní vystupoval na prospech žalovaného okrem iného aj preto, že vo svojom podaní namietal zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo napokon potvrdil aj súd vo svojom rozhodnutí. Mal preto za to, že jeho vstup do konania na strane žalovaného bol účelný.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p., t.j. preskúmal rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Rozsudok je v napadnutom výroku o povinnosti žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 59,24 eura vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Podľa výsledku konania vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania, pretože vystupoval na strane žalovaného, ktorý bol v konaní úspešný a zároveň ním vynaložené trovy konania boli potrebné na účelné bránenie práva žalovaného, na strane ktorého vystupoval, preto súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, ak vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania tak, ako sú tieto špecifikované v odôvodnení jeho rozsudku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žaloba bola doručená súdu dňa 19.6.2014. Podaním doručeným súdu dňa 31.7.2014 vedľajší účastník vstúpil do konania a požiadal o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami. Dňa 22.11.2014 bolo súdu doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka, v ktorom mal za to, že zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho by mal súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť ako neopodstatnenú. Toto vyjadrenie bolo doručené žalobcovi dňa 28.11.2014. Dňa 11.12.2014 súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu žalobcu zamietol s prihliadnutím na to, že zmluvná pokuta je neprijateľná zmluvná podmienka.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu v prejednávanej veci došlo potom, čo vedľajší účastník podaním doručením súdu dňa 22.11.2014 poukázal na neprijateľnú zmluvnú podmienku - zmluvnú pokutu a jeho následným procesným postupom v danej veci.

Za tejto situácie bezpochyby právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. pre účelné bránenie práva žalovaného a poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu v prospech žalovaného. Nemožno preto hodnotiť vynaloženie trov právneho zastúpenia ako trov nadbytočné, či neúčelné tak, ako to namieta žalobca vo svojom odvolaní.

K odvolacej námietke žalobcu ohľadne významu právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka odvolací súd uvádza nasledovné:

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom (čl. 47 ods.2 Ústavy). Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia združení v nejakom združení sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalosť procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom, v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Združeniu podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združenia na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O.s.p., osobitne ku náhrade trov konania vzniknutých právnou pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľa odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci, spočívajúce v zastúpení advokátom, boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom.

Aj v prípade zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom teda platí, že vedľajšiemu účastníkovi možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t.j. trov nevyhnutných pre účelné bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupuje (v prejednávanej veci žalobcu), a to s poukazom na ust. § 142 ods.1 O.s.p..

Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Trovy vynaložené

účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka) musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo, ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Aj keď nemožno uprieť právo vedľajšieho účastníka dať sa zastúpiť advokátom v zmysle ust. čl. 47 Ústavy SR, nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak právny zástupca vedľajšieho účastníka nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. neposkytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností a pod. To platí aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, alebo skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, nakoľko sú významné na posúdenie veci samej.

V prejednávanej veci aj podľa odvolacieho súdu sú trovy účtované vedľajším účastníkom v súvislosti s poskytnutím právnych služieb právnym zástupcom účelné ako bolo vyššie uvedené. Súd prvého stupňa rozhodol vecne správne, ak vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia, preto odvolací súd potvrdil rozsudok vo výroku o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania nepriznal vzhľadom k tomu, že úkon - vyjadrenie k odvolaniu nepovažoval za účelný a ani uvedené skutočnosti vo vyjadrení k odvolaniu nemali vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.